

ikke min Mening at udtale nogen som helst saadan Dadel, naar jeg siger, at i den Grundbetragtning, hvortil disse Ord støtte sig, er jeg enig, nemlig i den Tanke, at for de aandssvage er det af overmaade stor Betydning, at Anstalten ligger paa et saadant Sted, at der kan være Adgang til at færdes i fri Luft .og til at arbejde i Mark og Have, alt som Alumnerne ere skikkede dertil. Man maa jo huske paa, at der blandt de aandssvage er et meget stort Antal, for hvis Vedkommende der slet ikke kan være Tale om Helbredelse, ikke en Gang om Bedring. Der er et stort Antal af aandssvage, som ere af den Beskaffenhed, at der for dem intet andet er at gøre, end at de hele deres Liv igennem maa leve paa en Anstalt. Der er vel en Del, som kunne gøre Fremskridt, og en Del, for hvem en teoretisk Undervisning kan have Betydning, men der er et meget stort Antal af dem, for hvem en teoretisk Undervisning har saare lidet at sige. Naar man undersøger Anstalterne, kan man ikke andet end prise Professor Kellers og hans Søns Ledelse for den Maade, hvorpaa de have forstaaet at tage Hensyn til hver enkelt Elev, hver enkelt Alumnus, og udfinde praktiske Arbejder, som kunne passe for hver især, saa at de derigennem kunne faa den Udvikling, som de ere modne til. For mange af Børnene har, som sagt, en teoretisk Undervisning ingen Betydning, men derimod har det stor Betydning for dem, at de ved at være paa en saadan Anstalt kunne lære at gøre simple Arbejder i Huset, f. Eks. skure eller vadske Kopper af og sligt, saa at de, naar de komme hjem, ikke blot kunne have lidt at bestille, men ogsaa kunne gøre lidt Gavn i Huset. Der er imidlertid mange, der blive udskrevne uden paa nogen Maade at have saadanne Kundskaber, at de kunne gaa ud i Livet. De maa imidlertid udskrives, fordi de høre til et Hjem, hvor Forældrene ville have dem tilbage og meget nødig ville være af med dem, og der maa jeg sige til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 13de Valgkreds (Meyer), at han tager fuldstændig fejl af min Stilling til Sagen, hvis han mener, at jeg ser paa den fra et rent økonomisk Standpunkt. Naar jeg udtalte, at mange aandssvage ikke behøve at anbringes paa Anstalten, kunde jeg ogsaa have sagt, at mange af dem ikke bør anbringes paa saadanne, thi der er mange af dem, hvis Forældre paa ingen Maade ville have dem anbragte der. Det ærede Medlem vilde af Forstanderen for de Kellerske Anstalter have kunnet faa

at vide, at der er aandssvage, der ere saaringe, at der egentlig ikke kan være Tale om, at de kunne være paa et andet Sted end paa en Anstalt, hvis ikke Forældrene kom og sagde: Det er den eneste, vi have, vi ville helst have Barnet hjem, vi ville helst selv sørge for det Barn! Under saadanne Forhold vilde det være Synd at tage det Barn fra Hjemmet og anbringe det paa en Anstalt. Jeg tror, at man maa sige saaledes, at det højeste, der kan kræves af Staten, er, at de aandssvage, hvis Forældre eller Værger andrage om at faa dem paa en Anstalt, og de, der ere saaledes ene stillede i Verden, at de ikke have noget Hjem, bør ikke anbringes paa en Fattigaard, men paa en Anstalt som dem, vi have. Jeg fremhæver dette ogsaa med Hensyn til det, som det ærede Medlem fremdrog angaaende de aandssvage Kvinder. Naar det ærede Medlem udtalte, at som Forholdene vare, var der Udsigt til en større Udbredelse af Aandssvagheden, og at der ikke gjordes noget for at hindre den, vil jeg dertil sige, at det vilde være en Vildfarelse, hvis man vilde tro; at man kunde hindre Aandssvagheden ved at drage alle de aandssvage Kvinder ind paa Anstalterne, thi mange aandssvage ere Børn af fuldstændig normale Forældre. Jeg har kun sagt, at det viser sig, at mellem Børn, fødte af aandssvage Kvinder, er der et større Procentantal aandssvage end mellem Børn, fødte af andre. Jeg vedkender mig ganske det samme, som det ærede Medlem udtalte, nemlig at vi maa ønske at faa disse Kvinder anbragte paa Anstalter, hvor de ere sikrede mod den Forførelse, de nu kunne være udsatte for. Jeg forstaar ikke rigtig, hvad det ærede Medlem udtalte om en Reduktion, der skulde være foretagen fra Ministerens Side. Jeg ved ikke af, at jeg har foretaget nogen saadan. Jeg har holdt mig til de Tal, der vare opgivne af Anstalterne selv; men i øvrigt skal jeg gerne udtale, at det er min Tanke, at hvis de nu foreslaaede 250 ny Pladser ikke strække til, vil jeg atter komme til Rigsdagen og anmode om at faa flere Pladser oprettede. Det er som sagt en Misforstaaelse fra det ærede Medlems Side, naar han mener, at jeg ser paa Sagen udelukkende fra et økonomisk Synspunkt. Jeg mener paa den anden Side ganske vist, at det vilde være ganske urigtigt, om man vilde gøre det til en tvungen Sag, at alle aandssvage skulde anbringes paa Anstalterne. Med disse Ord skal jeg takke for den Modtagelse, Forslaget har faaet, og bede om, at denne